

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

EN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, -1.-2.ª

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Biel Ferrer, 5.—Ca-l'amo Andreu Alcever, Plaça del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Mery, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 26.—Llibreria Ernest Frau, Bressa.—Llibreria d'Alomar y Fontdevila, Bressa.

Parla En Revenjoli. Escoltan i oïren

Eselafits

N'haurém d'enflocar un raig an aqueixes clepes d' anticlericaltxos que no paren mai de fer-ne de ses seues contra Deu, contra l'Esglesia, contra Espanya. Se veu ben bé que En Barrufet, que's-e té per missatges pes foc de l'infern, això es, que no's-e donará altra paga qu'aquell foc etern, els ho dona per tasca cada setmana de dir i de fer molts de desbarats, dois, arrieses, betzanades i carronyeries. ¡Vaja, idò, si'ls enciveïllam un bon raig d'esclafits a ferir.

I

Ment com un canalla

Ja hu poreu veure per qui parlam, p'es paperot infame, criminal, noningá, desenfreit fins an es darrer extrem, que viu de sa desvergonya i de s'escañol i de sa carronyeria des populatge més infecte i més bistienc; parlam pes Puput, que, com se troba tan estret i que li tocam tan fort ses costelles, se veu que está fet un dimoni contra noltros, i que esclafaria un re amb ses dents; i casi no sap escriure un article aont no mos tir qualque cossa o qualque gargai. Dissapte sortí fent flamada contra LA AURORA i sobre tot contra En Revenjoli. Després d'unes gloses algordereres que venen a dir que ses dones que van an es sermons de corema, son unes carronyes que no se cuiden de sa-seua i abandonen fins i tot ets infants i tracten s'homo a barrades; després de suposar que a Manacor han fet enguany un gran «ball de piyata» o de mascaradins sa corema, lo qualesfals; després d'insultar i calumniar descaradament ses Monges de Sta. Catalina de Sena, amb lo qual s'«Animalot pudent» está molt en caràcter; després de tot això la pren contra En Revenjoli, i li diu «bitxo asquerós i repugnant», «asc», «gorá» i «sifilitic de tercer grau». Totes aqueixes infamies es canalla que les ha escrites, es prou canalla per no gosar a dir-les de sa persona que se firma Revenjoli, anomenant-la amb so seu nom i llinatge. En «Revenjoli» no es més que un nom de batalla; i es canalles com aqueix esgriguador des «Puput» que se veuen atupats i capxifollats per LA AURORA, se'n venguen vomitant calumnies contra En Revenjoli, sense anomenar sa persona que se firma tal; i no l'anomenen es grans canalles per que no les posin una querella criminal. Massa saben aqueix grans canalles que no es ver, que es una pura calumnia això que diuen d'En Revenjoli, de sa persona que's firma Revenjoli. I deim que hu saben que tot es una solemnismentida, per que ells meteixos dia 1 de juliol de 1911, això es, es «Puput» d'aqueix dia, plana 2.ª, col. 3.ª, confessá que En «Revenjoli» es «homo de perfecció, pur, cast, imaculat, que no jugue, ni beu, ni festetja», «pero de cap dur i cor net». Idò bé, ara el tracten es grans canalles de «gorá» i de «sifilitic de tercer grau».

Que les hem de dir a uns canalles que menten i calumnien tan descaradament, tan covardament, tan canallencament? Aqueixes armes tan cri-

minals esgrimeix es «Puput»: sa mentida, sa desvergonya, sa calumnia. Son armes ben propies d'un periòdic que es seu fundador i director l'hagueren de processar i condemnar per estafa; i, per no anar a presili, fagi d'Espanya després d'haver abusat indignament d'una persona que havia feta fiança i hagué de pagar per ell. Un periòdic que l'hagueren de processar i condemnar a presili per estafa, no es gens estrany que tenga sa mentida i sa calumnia com armes seues ordinaries i preferides.

Que no hu oblidin es grans canalles des «Puput»; cada vegada que mai mos tornin tractar d'aqueixes coses tan infames i calumnioses com dissapte passat, noltros recordarem aquella gran gloria des «Puput»: que es seu fundador i director l'hagueren de processar per estafa el condemnaren a presili, i que hagué de fogir d'Espanya per no haver d'anar a presili.

II

Barbaridats socialistes

Es paperetxo socialistetxo de Ciutat du un article d'aquell tal per qual d'En Fabra Ribes, un des qui aidaren an En Ferrer i Guardia a moure i dirigir sa «setmana tràgica», que fa flamada contra es republicans i socialistes que no volen lo primer de tomar sa Monarquia, que admeten sa possibilitat de porer-se entendre mai amb eap monarquia, per democrática o volucionaria que aquesta sia; i entre col i col etziba s'horrenda blasfemia de que Deu és «es pitjor des despotes», des tirans.—¡Senyor Deu de cels i terra! ¡perdonau-lo, que no sab lo que's metgenca aqueix miserable esgriguadoretxo!

Diu s'«Obreretxo Balear» que s'ocupació de Tetuan per Espanya es «una calamitat nacional».—No, paperetxo, no es cap «calamitat nacional», sino una calamitat socialista, més ben dit, pes socialistes. Voltros socialistes juráveu i perjuraheu que Espanya no faria res de bo, absolutament res, an el Marroc, que no hi guanyariem un pam de terra, i llavó que voltros no permetrieu cap acció militar d'Espanya an el Marroc. I com l'Espanya monárquica ha fet an el Marroc militarment tot lo que hi havia que fer, com l'Espanya monárquica, contra sa voluntat de republicans i socialistes, indignament venuts an ets inimics d'Espanya, ha conseguit an el Marroc un éxit tan gloriós com fer entrar tota sa zona nort a formar part d'Espanya amb ciutats tan importants com Tetuan;—tot això que l'Espanya ha guanyat an el Marroc, es una ver-tadera «calamitat» pes prestigi, pes bon nom des socialistes, per que ha succeït just tot lo contrari de lo que juraven i perjuraaven es socialistes que no succeiria.

Llavó posa s'«Obrer Balear» unes gloses suques, de lo més ridícul que sia sortit de cap carabaçot socialista, aont suposa que dins Espanya enguany e-hi haurá de quinze mil a vint mil frares que haurien de córrer sa quinta i no la correrán per que están exceptuats per sa llei, que es socialistes donen per injusta, pero que es justíssima, per quant aqueix frares, en loc d'anar a servir la Patria dins es còrtes, van a servir-la a ses Mis-

sions d'Àfrica, Asia, Amèrica i Oceania, que es un servici una mica més feixuc que es de ses armes, i amb més perills per sa salut i pes pellet. Pero ¿i d'ont treu es paperot socialista que son de quinze mil a vint mil es frares que hi ha dins Espanya que corren es vint anys? Pero ¡si sumant totes ses Ordes Religioses, ses exceptuades des serviei militar i ses no exceptuades, contant-hi es menors i es majors de vint anys, no pugen ni d'un bon tros a quinze mil! ¿E-hu veis com aqueix socialistes son uns solemnismentidors que menten descaradament per fer odiosos es frares?

III

Més barbaridats de s'«Obrer Balear»

Més avallet e-hi surt un seuvatge, amollant an es bram contra «es frares de Mallorca». Si cap llop o cap tigre parlava, no demostraria instints tan seuvatges ni tan perverses com aqueix socialista, que arriba a s'extrem de dir que va esser una «sortsa mortandat de frares que es revolucionaris de l'any 1835 feren. Se-gueix bramant contra es frares, i diu que son sa «negació de tot avenç»; que son «ridiculs», «indecorosos», «repulsius», i que sols es fet de presentar-se un frare devant es socialistes, ja es una «provocació» an es socialistes.

¿Ah idò? Això son es socialistes, partidaris de sa llibertat de pensament i de conciencia! Un homo, per que se sent eridat de Deu, se fa frare, i s'hi fa an virtut de sa llibertat natural a s'homo de pendre s'ofici o s'estat de vida que més li convenga, mentres sia tal ofici o tal estat compatible amb sa llei, i no es gens dup-tós que no hi ha cap llei divina ni humana que privi amb justícia negú de ferse frare; idò bé, venen es socialistes, partidaris, segons ells diuen, de sa llibertat de pensament i de conciencia, i declaren que no admeten tal llibertat pes qui no pensen com ells. De manera que es socialistes son tan partidaris de sa llibertat, que la volen tota per ells i gens pes qui no pensen com ells, pes qui en virtut de sa seua llibertat natural se fan frares. De manera que s'amor des socialistes a sa llibertat de pensament i de conciencia no es més que una solemne false-dat, una feresta hipocresia, una horrible farsa.

I aquest seuvatge de s'«Obrer Balear» fa flamaradeta per que hi torna haver frares a Mallorca, per que «se passetgen triumpants pes carrers de Palma», per que «s'influencia» des «frares» «se nota per tot», per que «han omplides ses cases de plaques» del Cor de Jesús, per que «s'ensenyansa está en ses mans» des frares....

¿I qui la hi haposada a s'ensenyansa en mans des frares més que es poble, grans socialistetxos? ¿Ha manat mai cap Govern a la gent que enviïn al-lots i al-lotes a ses escoles des frares i de ses monges? Mai. Idò ¿com es que s'pares i mares les hi envien? Però que volen, exclusivament per que volen. ¿De que se queixen, idò, es socialistes? No se diuen ells partidaris de sa sobirania popular? Idò velataqui a sa sobirania popular, que envia sa joventut a ses escoles des frares i de ses monges! De manera que tota «s'ensenyansa» que «está en mans» des frares, qui l'ha posada en tals mans,

es sa sobirania popular. ¿E-hu sentiu, grans bresques d'anticlericals?

¿Vol dir tampoc no sabeu com es lo socialistetxos! que n'hi ha tants de frares actualment, gracies a Deu, dins Mallorca i dins tota Espanya?

Idò, si no hu sabeu, jo vos ho diré! Es també sa sobirania popular, s'opinió pública qui los ha fets venir. Si, sa voluntat nacional es sa qui ha fets tornar es frares; sa gent, no ses Autoridats Esglesiástiques, els ha cridats, i els-e sostén. Si sa gent no's-e volgués an es frares, no hi serien. ¿Que voltros no's-e voleu, o socialistes? Es ver; pero ¿i qui sou voltros comparats amb ses devuit milions d'ànimes que hi ha dins Espanya? Sou quatre gats i un boi; casi no treis remana dins s'opinió nacional. Per això, amb tant i tant d'odi i rabia com els-e teniu an es frares, es frares no s'aturen de créixer i d'augmentar es convents. I això no se deu absolutament a cap protecció des Govern; se deu exclusivament a que sa gent los vol, i foris. De manera que voltros socialistes estau completament divorciats de sa voluntat nacional; per això, mentres voltros taiau claus contra's frares, sa voluntat nacional diu: ¡venguen frares i monges!

I diu també aquest seuvatge de s'«Obrer Balear» que, «així com es seus pares saberen» desfer-se des frares, matant-los, ells també «sabrán fer lo meteix».—Això son es sentiments, ets instints des socialistes; es crims s'assassinat, s'extermi a má armada des qui no pensen com ells.

En quant a lo que deis jo esgriguador de s'«Obrer Balear»! que voltros sabreu defer-vos des frares, això es, llevar-los des mig, un poe ne llevarem! Está a sebre si es comptes vos sortiran errats! Per de prompte fins avui no heu sabut aturar que es frares tornassen: ni sou estats capaces d'impedir que «se passetgin triumpants», ni que «sa seua influencia» «se senta per tot» ni que «umplin ses cases de plaques» del Cor de Jesús. ¿Com no heu demostrat es vostro poder contra es frares aturant tot això? ¿Com no hu heu aturat? ¿Com? Senzillament per que no heu pogut. I vos figurau porer més envant llevar-los des mig an es frares? Tant com sa coa des moix els-e llevareu des mig voltros! I ¿com es que no hu provau de llevar-los-hi des mig? ¿Com es que a Barcelona no vos hi sou tornats arrambar an es convents per fer-hi buidar es frares i tornar-hi cal-lar foc? Bé hu sabeu voltros per que no vos hi sou tornats acostar: per por des pellet, per por de que de dins es convents no vos etzibin qualque esquitx d'aquells que vos agraden tan poe devers sa vostra còrpora. ¡Ai defer-vos des frares? ¿O no hi ha més que desfer-vos-ne? Ell per ventura vos costará des pebre si vos hi atausau! Si vos feis comptes que es frares estarán mans fentes, pot esser que's comptes vos surtin esguerrats de dalt-abaix!

De manera que tot això que vos embolicau jo esgriguadoretxo de s'«Obrer Balear»! de voltros llevar es frares des mig, no es més que música barrufetena d'aquella més ridícula que haja inspirada mai En Barrufet.

IV

Encara més dois de s'«Obrer Balear»

Demunt es meteix paperange socialista gisea fort ferm un altre socialis-

tetxo contra N'Azcarate (perque anà a veure el Rei i contra tots es republicans, i mos fa a sobre que son molts es «bitxos» (animalons) de «sa fauna republicana». «Fauna» vol dir s'aplec, es conjuat dets animals. De manera que aqueix republicanetxo tracta d'animals es seus correlligionaris. Si ells meteixos s'ho diuen ¿com ha d'estar sa cosa?

Elavò surten uns quants de socialistetxos felanitzers, pobres ferrats de comptes, tractant de fer sa defensa d'aquell «company» de Lluchmajor, desterrat ara a Felanix, per cumplir es desterro que l'Audiencia li posà quant el condemnà per injurios gravíssimes contra el digníssim Sr. Ecom de Lluchmajor.

S'escrit d'aqueix socialistetxos felanitzers es de lo més ridícul i bandúa que vos pogueu imaginar. Se veu que'n sabeu tant d'escriure i de discórrer com sa coa de s'ase. Deu n'alliber tota persona nada d'una defensa d'aqueix socialistetxos de Felanix! Una defensa com sa que fan aqueix caps-closos d'aquell lluchmajorone condemnat per injuriador, basta per sortir condemnat davant qual-sevol Tribunal. ¡I mos fan a sobre aqueix socialistetxos que «no s'aturaràn de malavetjar, que no mos hagen «llevada sa máscara de s'hipocresia» an es clericals! Si n'hi ha cap de clerical que'n duga de máscara, per part nostra, com més prest la hi lleveu, millor! Pero bons estau voltros, socialistetxos de Felanix i de fora de Felanix, per llevar a negú «sa máscara de s'hipocresia»! ¿I per que no comensau per llevar-vos sa nostra? ¿Que sou casi tots es socialistes més qu'uns desfressats, més que uns hipòcrites, més que uns fariseus, que veis sa busca dins ets dets faltres i no veis sa biga de tafona que duis dins es vostros? ¡Hipòcrites! ¡sepulcres emblanquinats! que emblanquinau es treballadors bobians, fent-los creure que sou es seus defensors i redemptors, allà ont no sou més que uns explotadors! ¿Comheu d'esser voltros defensors des pobres, allà ont es socialisme a lo que va es a que es pobres arribin a estar tan malament que arribin a s'extrem de desesperar-se i s'alsin tots fent esclatar sa guerra social i que tot lo mon faça flamada? ¡Així voleu voltros socialistes es bé des pobres treballadors! Per això vos deim i vos repetim jo socialistetxos! que no sou més que uns hipòcrites! que no sou més que uns sepulcres emblanquinats! ¡Que vos compr qui no vos coneix, grans clepes!

V

E-hu veis, republicans de bona fe?

Sí, ¿e-hu veis com no es així com voleu suposar: que amb sa república tot va en popa i tothom está més bé que no vol? ¿No hi ha república a Mèxic, fa molts d'anys? Idò bé, ja hu veis sa revolució que hi ha, fa tanta de mesos, i sa guerra civil que republicans amb republicans e-hi han armada. Se considera que jahi ha haguts devers tres mil morts i un seus fi de ferits i una destrossa fora mida per camps i ciutats. No, es sistema de república no ha sabut aturar res d'això. Ara es qui s'eren rebel·lats contra es Govern constituït des President Madero, després de milercrueldats i ferestes batalles dins sa meteixa capital, han safalcat En Madero, l'han agafat amb altres generals d'ell, i devers diumenge fusellarem En Madero i es seu company es general Suarez.

De manera que no es sols a Espanya que, en temps des conservadors fusellen revolucionaris agafats amb sa fusta en ses mans, com En Ferrer i Guardia. Sí, republicans, a ses altres nacions, i sobre tot a ses repúbliques també fusellen o guillotinen es criminals que hu mareixen! I a

pesar de tot, voltros republicans jurau i perjurau qu'això de fusellar ja no hi ha cap nació civilisada que hu faça, que només e hu fan En Maura i En Lacierva. Ja hu veis jo republicans! com no es així com deis voltros! ¡Ja hu veis com a una república com sa de Mèxic saben fusellar generals i ex-presidents de sa república! ¿Que hi deis an això, republicans de bona fe?

VI

¡Maleïts «toros»! ¡Mal se'n perdés es mol'lo!

Telegrames que's diaris de Ciutat publicaven dilluns, diuen sa nova de que diumenge a Bilbao hi havia haguda una «correguda de braus» o «toros», i que un bou aplegà un «bouetjador o torero» que ha nom «Recajo», clavant-li una banyada feresta devers es ventre, rompent-li s'arteria femoral. Ja hu creec que'l se'n varen haver de dur a l'hospital mig mort i li hagueren d'administrar més que depressa els Sants Sagraments, i es meiges no'n donaven esperances de porerlo salvar.—Fa unes quantes setmanes n'hi hagué una altre de «corrida de toros», no recordam si a Madrid o an-e quina altra ciutat; i un bou també arribà amb ses banyes a un «torero», un tal «Dominguín», i el mal-ferí de tal manera que dins un parei de dies va esser mort.

I encara hi haurá gent tan curta de tei que s'extranyará que diguem que es «toros» es un espectacle propi de seuvatges i una ignomiua i una afronta per tot poble civilisat?

Mesos enrrera, un amic nostro de Binisalem, quant noltros alsárem la veu contra s'introducció des «toros» a Manacor, calificant-los d'espectacle barbatxo i seuvatge, mos va escriure una carta manifestant-mos que no se'n poria avenir, que noltros perlassem així contra es «toros», i mos demanava que li demostrássem que «s «toros» fos un espectacle barbatxo i seuvatge.

¿Com no hu ha d'esser barbatxo i seuvatge un espectacle que amb tanta de frequencia ocasiona morts i ferides que deixen afollats ets homos per tota la vida? Se comprèn que ets homos exposin sa vida en defensa de sa Relligió i de la Patria i en defensa de ca-seua, perque se tracta de bens superiors. Lo que no se comprèn, lo que condemna sa sana raó i sa llei de Deu que un exposi sa vida per devertir ets altres. I ¿qui hu dupte que es «toreros», per fer de tals, exposen sa vida a cada «correguda» que donen, cada vegada que surten a lluitar amb bous seuvatges que los amollen? ¿Com, idò, no ha d'esser propi de barbatxos i de seuvatges, com no ha d'esser una pura barbatxeria i seuvatgeria aqueix espectacle des «toros», que afolla i mata una part grossa dets homos que 'l prenen per ofi? Es feresta s'estadística des de nous, de ses topades que tenen es «toreros» cada any; topades aont deixen sovint una cama, un bras o fins i tot sa vida. I això ¿per que? Per devertir la gent. Idò que's desengán aqueix amie nostre de Binisalem. Es qui van bruiats amb aquest devertiment i son causa de que se conservava dins Espanya, i tots es qui «pel dineret» exposen sa vida per que aquells altres se puguen devertir amb tal espectacle, tantes de voltes sanguinós i homieida,—no son més que uns barbatxos i uns seuvatges, per demati que s'aixequin i per ben vestits que vagen i per més polits que pretenguen esser.

De manera que mos agontam a lo meteix que diguem dins es més d'agost contra es «toros»: que es un espectacle de barbatxos i de seuvatges, una deshonra i una ignomiua per

Espanya davant tots es pobles civilisats. Així hu proclama sa sanc del pobre «Dominguín» i del pobre «Recajo», que clama venjansa an el cel contra es defensors i sostenidors des barbatxo i seuvatge espectacle des «toros», que Deu confonga i abolesea. Amèn.

VII

Delicies de civilisació republicana

I encara dirán si sa república no ofereix espectacles d'alta civilisació. Ara n'ha oferits a balquena sa revolució republicana de Mèxic. Sa revolució republicana triumfant ha fusellat un altre Madero, pero amb un procediment, tan modernista com seuvatge, deixant-li fer ús de sa «lleï de sa fuita». I ¿quina es aqueixa lleï? Una lleï eminentment republicana, una bardaridat de finor i d'humanitarisme. Aqueixa lleï consisteix amb això: n'han de fusellar un? idò li donen sa facultat de que, quant ja está davant es soldats que l'han de fusellar, pot fogir; i es soldats, com fuig, li despren fins que el veuen. Si mai el feren, aquell es escápol; si l'apleguen a tirs, el deixen an es siti. ¿No es ver que això ha d'esser tot un espectacle, per lo seuvatge, per lo inhumá, per lo sanguinari? Idò amb aquest sistema tan barbatxo, genuinament republicà, han fusellat a Mèxic s'altre Madero. An es moment d'haver-lo de fusellar pes sistema antic, de clavarli dues bales dins es cap i dues dies es cor, procurant an es reu una mort instantània.—En Madero demana que li concedesquin fer us de «sa lleï de sa fuita»; li diuen que sí. I com sent que diuen an es soldats que li apuntin per desparar-li, ell fuig correns. Es soldats li fan foc i l'apleguen una partida de bales, i el fan pegar de folondres. Així com pogué, se torna aixecar, i ja es partit correns de bell nou; pero li fan una altra descárga, i el deixen an es siti. Això pasà aqueix dies a una república.

¿Que hi deis an això voltros que sempre mos feis es cuc de s'oreia malalta, contant-mos ses excel·lencies de sa república? ¿Que dirieu si sa Monarquia espanyola, sobre tot amb En Maura an es Poder, provava mai de practicar aqueixa «lleï de sa fuita», per fusellar negú? ¿Quines cosotes no dirieu de lo seuvatge, barbatxo i sanguinari de tal lleï? Lo més poc que ferieu, seria demanar es cap d'En Maura i del Rei! Sa masoneria europea posaria en peu de guerra es seus exercits de bandetjats, incendiàris i assassins, per alsar tot lo mon contra sa Monarquia espanyola. Pero vé que es una república que fa això, i es noltros republicans i demés revolucionaris i sa masoneria europea no hi tenen res que dir. ¡Ah tracialada d'hipòcrites, fariseus i sepulcres emblanqui-

nats! ¡No n'hi ha de farsants més que senfrenats que voltros!

VIII

¡Ah mentiderandos de la mantiderandaría!

Per voltros anarquistes bresques parlam, que demunt «El Rayo» de disapte tornau grinyolar ses excel·lencies de s'«Anarquia» des' ideal anárquic que consisteix en voler fer fer un tot, arrasar-ho tot, destruir-ho tot! Idò is que amb això demostrau es vostre gran amor a s'humanitat! ¡Deu n'alliber tota persona nada de tal amor! ¡I deis que s'ideal anarquista es «abolir sa propietat» dels altres, pero no sa vostra. Sa vostra, lo que voltros posseiu no hu voleu «abolir» ni de nar, sino fer-ho créixer i torna grossa ara lo dets altres sí que hu voleu per voltros. De manera que sa repartició de bens que demanau, no es mai des bens vostros, sino des bens dets altres. ¡Voltros voleu repartir lo vostre? Un llamp forcat ¡repartirieu voltros, grans polisardos! De manera que tot això que predicau d'abolir sa propietat privada i que tot sia de tots, no es en boca vostra més que una solemníssima mentida! no es més que una pura farsanteria vostra, grana mentiderandos de la mentiderandaría!

IX

Es ball de pinyata des «Puput»

Com a bon missatge i merdacaen d'En Barrufet, es «Puput» se'j demostrea un gran entusiasma des «balls de pinyata», des balls de màscara dins sa corema, per profanar aqueix temps sant de penitencia. Tota sa questió pes «Puput» es ofendre sa Relligió.

Idò dissapte passat mos enfocá que a Manacor havien fet un «ball de pinyata» en bon diumenge de corema. Mos vengué tant de nou, que no hu creguérem ¡pero per apurar una vegada més ses mentides «Puput», mos posam ses comes an es coll, i ja som partits a demanar an aquest i an aquest altre si'n sabien res de tal ball.

Fins a set persones de diferents pelatges preguntárem, i totes digueren que no era ver que hi hagués hagut tal ball a Manacor. Lo que mos digué un que hu sabia de bona tinta que un republicà demaná an el Sr. Bal·le per fer un ball d'aqueix, i que el Sr. Bal·le li sortí tan malament, que aquell ni negú altri gosá a tornar-s'hi acostar per una tal cosa.

De manera que això que diu es «Puput» d'un «ball de pinyata» fet a Manacor dins sa corema, es una solemne mentida.

Tot lo sia enhorabona an es capesplorats que encara admeten s'«Animalot pudet» dins ca-seua!

DE TOTES ERBES

Sa llampra meravellosa

(segueix)

Com En Juanet torná esser partit de d'allà, que ja era sortit d'aquella ciutat, s'hi girá i va dir:

—Així meteix me'n duc una bona recordansa d'aqueixa ciutat: ses uieres d'un que va fondre més que no tenia i un serró qui seia en-terra de ple qu'era de dobles de vint i que ara está tan pansit que just e-hi son romasos dos trists drets d'or.....

Això el posá molt consirós an En Juanet i fins comensá a entrar-li funestedat i engronyament; pero asset-suaixí se redressa de cor i diu:

—¿I com estam aquí? ¿I que es això que m'entra ara? ¿Tristor i funestedat d'haver feta una obra bona? ¿Tal volta no es estat una obra bona es pagar es deutes d'aqueix mort per que el po-

guessen enterrar, i sobre tot per que no haguessen de vendre aquella vida i es set infants? ¿I quant s'es vist que a un li haja dit malament per haver obrat bé? ¿No mos diu s'adagi: «fé bé i no miris an-e qui» «qui bé fa, bé trobará»? ¿Qui sap sia queixa bona obra que he feta, me durá fins allà ont soa sa meua dona i sa llampra, i si les me farà recobrar? ¡Animetes santes, que sia així! Amèn que sia així!

Ab aquests pensaments En Juanet va cobrar un coratge fora mida i ja no estigué pus consirós ni engronyat; ja se'n anava de d'allà ben xelest d'esperit, encara que una mica massa jugeret de bossa; pero lo que pensava ell:

—Amb aqueix dos drets d'or que'm queden, ¡puc fer un parei de dies de camí si m'estauvi de tot lo superfluix, si no fas més llait que just lo necessari. Més envant Deu ja proveirà!

Amb això arriba a un hostal, i ha gué de camviar un duret per pagar s'hostalatge. Segueix endevant, se torna aturar a un altre hostal, i paga també s'hostalatge. Torna aturar-se a un altre hostal; i com hagué pagat aquell altre hostalatge, que ja no li quedava cap creu des duret que havia camviat, notá que dins es serró no estava totsol aquell duret sense camviar, sino que n'hi havia comparegut un altre, i per lo meteix tornava tenir dos durets d'or en peça.

—Cap com aquesta! s'esclama En Juanet. ¿I dont me deu haver comparegut aquest altre duret d'or? Sobre tot, jo el tenc aquí dins, i ja hu veurem que será això! Bé pinta sa cosa per ara, gracies a Deu!

Seguí endevant camina caminarás, sempre cap a grec. S'atura a un altre hostal, i, per pagar s'hostalatge, camvia un altre duret d'or; i ¿que me'n direu? Ell com hagué pagats tres o quatre hostalatges an ets hostals aont feia returada, quant ja no li quedava cap creu des duret que havia camviat, nota que dins es serró e-hi tornava tenir dos durets d'or; n'hi havia comparegut un altre de bell nou. No vos dicres si en cobrá de coratge En Juanet amb tot allò, i com més aná més en tengué, perque cada vegada que acabava de gastar un duret d'or, zasl n'hi compareixia un altre dins es serró; i, on haver gastat aquell, zasl un altre; i ja'n tornava tenir dos de durets d'or. Per això En Juanet mai camviava més que un duret; sempre se deixava s'altre dins es serró, i aquell no volia estar totsol, i en cridava un altre.

I lo bo també va esser un dia que camviava es duret d'or, i sa plata que li tornaven des camvi no li acabava de fer; i, per mirar-la-se bé, li vé s'idea de posar-se aquelles uieres des mort d'aquella ciutat que li havien donades per recordança i que encara no les s'havia provades. Les se posa, i l'homo romangué esglaiat, perque tant com li allargava sa vista, va veure per tot sensa que parets ni portes ni embalsams, en no esser cossos de persona, li tapassen la vista; de manera que per sa seua vista, duguent aquelles uieres, tot era com a de vidre; i l'homo se mirava una casa o un embalum qualsevol, i tot d'una ja veia tot quant e-hi havia dins aquella casa, dins aquell embalum, per amagat i per tancat que estigués. Pero no sols li succeí això amb aquelles uieres, sino que s'homo que li camviava es duret d'or, tot d'una que En Juanet se posa ses uieres, el va perdre de vista an En Juanet, i ja hu crec que pega orit i ja se posa a dir:

—Pero ¿que dimoni es això? ¿Per ont m'ha pres aquest homo, que li camviava es duret d'or? ¿Com pot esser abolir-se un homo així davant sa meua vista?

I En Juanet sentia tot allò i veia aquell homo lo meteix que abans de posar-se ses uieres; pero aquell homo no'l veia a ell. Era que aquelles uieres tenien aqueixa virtut: que es qui les duia posades, e-hu veia tot i negú el veia a ell.

—Així va això? diu En Juanet. Bé mos va es foc! Ja pot esser que me'n servesca ferm ferm d'aqueixes uieres! Me sembla que me servirán, si Deu ho vol i Maria, per obrir-me molts de portells. Que'm tirin d'una passa si jo no faç molta de carrera amb aquestes uieres i amb sos dos durets d'or dins es serró, que, en llevar-ne un, n'hi compareix un altre! ¿Si que'm va convenir que aquella pobre viuda m'ofereís aqueixes uieres per recordansa! ¿Si que'm va convenir topat an aquella ciutat i aturar-me an aquella plassa i pagar es deutes d'aquell mort!... Bons siguem noltros, que Deu mai falta!

I ¿que fa En Juanet? Se lleva ses uieres i les s'estoja ben estojades, i a l'acte aquell homo des camvi el se torna veure davant, i ja hu crec que torna romandre esglaiat de que asset-suaixi li hagués tornat compareixer.

En Juanet li va fer es desintès; acaba d'arretglar lo des camvi, pega bot dalt es cavall, i llenderada an aquest. I es cayall d'allà ben acanalat cap a grec, sempre cap a grec.

I heu de creure i pensar i pensar i creure, que a tothom que trobava, demanava claricies d'un penyal que s'al-sava dins mar amb un casal an cap-

curucull; però negú n'hi sabia donar cap nova, negú en sabia mèn ni perdiu de tal penyal ni de tal casal.

¿Vos creis que per això En Juanet perdés gens es coratge? Idò no'l perdía gota, i sempre tirava endevant, camina caminarás i demana qui demana a tothom que veia, des penyal de dins mar amb un casal an es cap-curucull.

Si poca claricia li donava un, manco n'hi donava s'altre, fins que un dia topa una doneta veia, que li demana almoina, dient-li que feya set dies que no havia tastadet res nat del mon. I ¿que fa En Juanet? Se destira des serró, l'obrí, treu un des dos durets d'or en pessa que hi duia, i el dona an aquella jaieta, i zasl li compareix un altre duret d'or dins es serró, i ja en torná tenir dos en peça.

Poreu fer comptes aquella jaieta si hi degué romandre satisfeta! ¿que me'n direu? Ell com En Juanet li demanà des penyal de dins mar amb so casal an es cap-curucull, ella va dir:

—Jo no t'ho sabria dir i jo joveuet! aont devers cau aqueix penyal que'm demanes; pero poria esser que hu sabés un germá meu ermitá que está demunt aqueixes muntanyes que tenim davant dins es grec. Aquest germá meu es el Rei dets animals de la terra, i poria esser que ell e-hu sabés aont cau aquest penyal, perque ell per via dets animals sab moltes de coses.

En Juanet, com sentí això, pega esperonada i altra an es cavall, i ja li dona cap an aquelles muntanyes que tenia davant dins es grec.

Camina caminarás, s'enfila per aquelles muntanyes, arriba a sa cucua, i afina s'ermitá que aquella jaieta li havia dit, davant sa seua ermita, que la tenia an es cap-curucull més alt de tot aquell serral. S'hi acosta, i l'escomet amb tota cortesia:

—Ermitá de Deu, li diu En Juanet, ¿Se conté veritat que sou el Rei de tots ets animals de la terra?

—Per ell me tenc! diu s'ermitá, que era un jai esquert i ravascós, amb uns uis com a calius i una barba blanca que li pegava per sa cinta, i un hábit de llatra de pauma que li tapava tot el cos, fora es cap, ses mans i es peus.

—I ¿per quines cinc centes, diu s'ermitá an En Juanet, te'n vens ara a demanar-me tot això?

—Jo vos ho diré, ermitá de Deu! diu En Juanet.

I aquí l'homo li conta a s'ermitá tot lo que li havia passat: que li havien presa sa dona, i la se'n havien duita dins un casal an es cap-curucull d'un penyal que s'alsava dins mar, dotze grosses de llegos allá deçá aont fan es niu ses seques dins es grec; i que ell, En Juanet, havia feta sa promesa de cercar aquella dona seua fins i tant que l'hauria trobada, costás lo que li costás.

—Trob, va dir s'ermita, que es teus pensaments son molt avenguts, i que faç lo que vol Deu. ¿Ets casat? Idò te pertoca estar amb sa dona. ¿La t'han presa? Idò l'has de cercar fins que l'ha-ges trobada!

—Idò bono, diu En Juanet, a vos venia jo, jo ermitá de Deu! a veure si, com a Rei de tots ets animals de la terra que sou, me sabríeu donar un camí per trobar aquest casal aont está tancada sa meua pobre dona!

—No res, diu s'ermitá. Demá dematí a punta de dia cridaré tots ets animals de la terra; i les demanarem si saben ells aont devers cau aquest penyal que surt dins mar amb un casal an es cap-curucull.

—Gran mercè me fareu, ermitá de Deu! diu En Juanet.

—Bono! diu s'ermitá. Ara passarem el Rosari, soparem, i llavó a jeure! per porer-mos aixicar de bona hora demá dematí.

—Sí que heu pensat bé, diu En Juanet.

Resen el Rosari, sopen, i tómbala! cadascú dins sa seua celleta, perque s'ermitá en tenia tres: una per ell, i dues pets anadors i venidors que topaven per aquells paratges tan lluny de remeis, i li demanaven cobri.

Lo endemá dematí a trenc d'aua s'ermitá, que ja feia hores que estava amb oració, desxondeix En Juanet, passen plegats es pare-nostros de s'aixicar-se, berenen amb quatre grapedes, i tot d'una que comensá a esser

de día, s'ermitá s'enfila demunt s'ermita, i ja es partit a siular, i tot allò resplandia amb sos seus siulos. Semblava mentida qu'una mica de jai com era ell, hagués de porer siular tan granat. I entre siulo i siulo deia amb tota quanta de veu se poria treure, que era una cosa d'espart:

—¡Hala animalets de Deu! tots és qui trepitjau terra! compareixeu aquí per l'amor de Deu! que vos he mester forçat forçat! Es el Rei que Deu vos ha posat, que vos crida! ¡Hala! idó, si compareixeu! ¡Hala, idó, fora son! fora vessa!

I heu de creure i pensar i pensar i creure que a l'acte se comensá a sentir una remor esglaiadora com sa que fa la mar en anar molt moguda, com sa que fa una torrentada grossa que se'n vé, esbroncant per tot i arregus-sant-ho tot. Bren ets animals de la terra que compareixien, tots tan peus alts com porien. I al punt tot allò va eser ple d'animals i més animals; i estava més espessos que s'cabeis des cap, i omplien tot lo que destriava sa vista desde s'ermita.

—Vamostaquí, Sr. Reil! menau-mos feines que sapiguem fer! digueren tots cadascú amb sa seua llengo baldufenca.

—Sa feina que vos man, diu s'ermitá, es que m' digueu si heu vist mai o si sabeu aont devers cau un penyal que hi ha dins mar amb un casal an es cap-curucull, dotze grosses de llegos allá desá aont fan es niu ses seques dins es grec!

Cap d'aquells animals de tota aquella tractalada de milenars de milions badá boca; esperaven que's caporal de tots, es lleó, motás. A la fi es lleó digué:

—I jo no he vist mai tal penyal ni noves!

—Ni jo tampoc! digué s' elefant.—Ni jo tampoc! diu es tigre.—I jo manco! diu es llop.

I tots aquells animals, un derrera s'altre, varen dir que mai havien vist tal penyal ni noves.

—Sr. Rei, arrivá a dir sa raboa: ¿que poria dir una paraula?

—Maldement siguen dues, diu s'ermitá.

—Idó, diu sa raboa, trob que es natural que tots noltros que no-més trepitjam terra, que no sabem volar ni nedar; es molt natural que no'n sapiguem mèn ni perdiu d'un penyal de dins mar amb un casal an es cap-curucull, que se veu que cap de noltros e-hi ha cap-llevat mai, tota vegada que negú l'ha vist ni en sap trallat ni memoria. Aixó tal volta e-hu sabrien es peixos de la mar o ets aucells del cel.

—Sí que té raó sa raboa! s'exclamaren tots aquells milenars de milions d'animals.

—No res idó! diu s'ermitá. ¡Ja vos ne poren tornar per allá aont sou venguts, o animalets de Deu! ¡I tantes de gracies a tots! i perdonau de l'enfadol!

—No hi ha enfado ningú! digueren tots aquells animalets de Deu, i se'n tornaren tots, cadascú pes seu vent cap an es seu agre, amb un peu davant s'altre i tris-tras tris-tras.

—Bono, diu s'ermitá an En Juanet. ¡Ja l' veus an es frit! Te convendria arribar fins an el Rei des peixos de la mar, que es un altre ermitá germá meu, que té s'ermita demunt aquell serrat de muntanyes tant blavenques que destriam dins es grec, i té sa seua ermita just an es cantell d'un bec de penyes com nou o deu campanars d'altres que bequen dins mar, i d'allá dalt té bo de retgir es peixos de la mar.

—Idó ara meteix m'hi espitx! diu En Juanet. ¡I milions de gracies, ermitá de Deu, d'aqueix favor tan gros com m'heu fet!

—Aixó no es cosal! diu s'ermitá.

En Juanet pega bot dalt es cavall, i de d'allá cap an aquell serrat de muntanyes tan blavenques dins es grec.

(Seguirá)

JORDI DES RECÓ

Nova ortografia

Haurán notada es nostros lectors una mica de tramudansa en sa nostra ortografia o manera d'escriure es mallorquí. Es que hem adoptades en tot lo que tenen aplicació an es catalá de Mallorca, que es lo que noltros parlam, ses Normes Ortogràfiques o Regles d'escriure, que es benemèrit Institut d'Estudis Catalans de Barcelona ha formulades i publicades per observar-les en totes ses seues publicacions, i que a Catalunya s'immensa majoria, casi sa totalitat, de periódics i cases editorials han acceptades i ja les comensen a observar, a fi de uniformar s'escriure es catalá i esveir s'anarquía horrorosa que hi havia en sa manera d'escriure tal llengo. Sols un periódic e-hi ha hagut, que sapiguem, qu'haja combatudes aqueixes Normes, i hu ha fet d'una manera tan fluixa i sensa cap ni centener, qu'ha demostrat dur s'escopeta molt curta i sensa pany i anar ben primet de roba enciencia llingüística.

LA AURORA amb molt de gust accepta aquestes Normes en lo que tenen aplicació an es catalá de Mallorca, i escriurá segons s'esperit d'elles aquells fenòmens fonètics característics des llenguatge mallorquí que no entren dins es catalá literari, pel qual l'Institut d'Estudis Catalans ha dictades aqueixes Normes.

Se'n ha feta una tirada grossa, formant un follet. Es qui en vulguen, que hu facen avinent an es nostro Administrador (D. Miquel Ferrer i Mayol.—General Barceló.—1.—2ª Palma), i en serán servits.

Firmen aqueixes Normes Ortogràfiques tots es membres de ses tres Seccions de s'Institut d'Estudis Catalans, i firma davant tots un mallorquí, Mn. Alcover, President de s'Institut de la Llengo Catalana, que es una de ses tres Seccions de s'Institut d'Estudis Catalans.

¿Ah idó? ¿Que vos pensáveu que mos mocávem amb sa mànega?

¡Anam per demunt fuia, gracies a Deu!

En Pel Arrevehinat que descapdella Coses d'ets Estats Units

Una Babel relligiosa

L'any 1906 fou sa primera vegada que s'oficina des cens popular va fer una investigació sobre s'estat relligiós i esglésiastic d'aquella gran nació.

Des material reunit an aquella ocasió se dedueix que es protestants d'América del Nort estan dividits al manco en 215 «confessions» o denominacions esglésiastiques. Entre elles e-hi ha 23 sectes «luteranes», 12 «presbiterianes» i 17 «baptistes», les quals tenen ses més diverses opinions doctrinals. Entre ses sectes protestants, sa més nombrosa i sa de major influencia en sa «metodista»; puis a ella perteneix sa gent més rica. No pocs Presidents de s'Unió foren «metodistes», si bé es dos derrers son d'altra secta. En Roosevelt es «holandès-reformat», i En Taft es «unitari». Es nombre de «metodistes» arriba a prop de deu milions, si bé no se contenen tots es queaixí s'anomenen, sino sols es que diuen «comunicants» o «práctics». Després des «metodistes», es que contenen amb més «comunicants» son es «baptistes» i es «presbiterians». Es nombre de «luterans» es molt més petit; regularment no hu son més que ets alemanys o es descendents seus. En camvi, entre es reformatos hi ha holandesos, francesos, suïssos etc...

S'«exèrcit de salvació», pertenyent an es «metodistes», conta 700 organitzacions, amb 23 mil membres; ets espiritistes tenen 455 organitzacions amb 35 mil membres. L'església «ortodoxa», russa i grega, conta 129.606 «comunicants» i 470 temples.

Un estudi de s'estat relligiós de Nort-América ha de comensar naturalment pes protestantisme, tenguent

en compte que, si bé es primer llevat protestant americà fou es «puritanisme», avuy revesteix sa seua totalitat un caràcter «metodista».

Ets anomenats «pares pelegrins» que arribaren ab sa nau Mayflower i es qui arribaren després, eren casi tots «puritans», els quals, encara que eregnessen en la Bíblia, els-e tenien ets episcopals de l'Església oficial d'Inglaterra com-e radicals perillosos. Convé observar que aquells «puritans» que s'anomenaven «màrtirs de sa llibertat religiosa», quant foren a Amèrica fundaren totduna una Església oficial i perseguiren es divergents. Uns des que més sufriren de sa intolerància «puritana» foren es «Cuàkers». Es primers d'aquests sectaris anaren a Boston l'any 1656, i més tart—l'any 1676—a New Jersey; pero per tot foren molt oprimits, fins que per últim foren regonescuts a s'Estat de Pensylvania. Allà En Guillem Peen havia proclamada sa llibertat religiosa absoluta amb s'única limitació que, per tenir dret actiu i passiu a ses eleccions, era precis creure en Jesucrist. Tot es «credo» des «cuàkers» se reduïa a proclamar que tenien una «llum interior» que los ensenyava es vertader camí de sa salvació. An es seus oficis religiosos no hi havia cap classe de liturgia i fins i tot havien suprimit es bautisme i l'Eucaristia. No celebraven reunions més que una cada trimestre, pero En Peen va senyalar es diumenge com-e dia de descans, amb obligació de fer lectures de la Bíblia. Es «cuàkers» son—just amb s'anomenada «Amana-Societat»—s'única secta religiosa comunista dets Estats Units.

De més importància qu'es «cuàkers» son es «puritans», per sa vida religiosa de Nort Amèrica, els quals, de totduna, poblaren la Nova Inglaterra, dominant-hi completament. Després s'escamparen per tota sa nació. An es fondo es «puritanisme» se confon amb so «calvinisme», pero nasqueren grans disidències entre «calvinistes» i «puritans», quant aquests pretengueren que sa seua secta fos s'Església nacional americana. D'aquestes desavenències en té sa culpa es mateix Calvi, el qual, contradint-se a si mateix, va ensenyar unes vegades que en qüestions religioses son nul·les totes ses lleis humanes, i altres vegades que resistir an es Magistrats es resistir a Deu. Es «puritans» nort-americans esculliren aquesta darrera ensenyansa, oprimit i perseguint tots es «no-conformistes». Eren fuits d'Inglaterra per no volerse «conformar» amb s'Església oficial «anglicana»: i com foren a Amèrica, perseguiren es «no-conformistes», o sien «no-puritans». Aquesta es sa lògica i sa tolerància que solen gastar es protestants de tot pelatge! ¿Son ells més forts? Idò proclamen s'opressió des més debils. ¿Son ells es més debils? Idò criden «llibertat».

Però es predomini des «puritans» no va durar molt, puis devés la mitat des sigle devuit comensaren a prosperar es «metodistes», arribant prompte a imprimir es segell des seu esperit demunt l'Església americana. Aquest predomini «metodista» dura encara. Es seu profeta es En Wesley, qui se proposà, com un Hèrcules, es titànic trebal de purificar l'Església. S'importador i introductor des «metodisme» a Amèrica fou En Whitefield, el qual va fer es primer viatge an ets Estats Units l'any 1739, demostrant esser un agitador religiós de primera retxa; es temples més grans resultaven esser petits pes públic que acudia a sentirlo, i per això moltes vegades predicava en mig de ses places.

S'organització esglésiàstica «metodista» comensà totduna després de sa guerra de s'Independència. L'any 1784 es predicadors «metodistes» ce-

lebraren una assemblea a Bartimore, assistint-hi xixanta assembleistes. elegint dos bisbes i declarant oficial un «credo» de vint i tres articles, compost p'En Wesley. Cinc anys més tart també es «presbiterians» se declararen Església independent.

Es «treball pràctic» de totes ses sectes protestants americanes consisteix principalment en «missions an es gentils», en escampar «Bibles» i llibrets de propaganda, en fomentar ses «associacions de joves cristians» i es «moviment de trempansa», o sia s'abstenció de begudes alcohòliques.

Respecte a sa preparació científica i teològica des pastors protestants de Nort-Amèrica no es aquest es lloc de parlar-ne; pero que no es extraordinaria e-hu demostra sa següent notícia que traduí d'un periòdic americà.

«Johnston, 25 de Juny. Es pastor Hermann Kauffmann ha renunciada sa seua parroquia per ferse «fabricant de cervesa». Aquest mateix va esser ja es seu ofici antes d'esser pastor de s'Església més gran de Morellville. Li desitjam bona sort an sa seva nova empresa.»

Ademés de ses 215 seetes protestants hi ha a Amèrica molts de «budhistes» i altres pagans. An es «budhisme» hi ha consagrats 62 temples xinos a Califòrnia i altres Estats des ponent; a s'Estat de New-York n'hi ha 15. Es «budhistes» japonesos son «més liberals» qu'ets altres. Prescindeixen de tota pràctica ascètica, han abolits es dijuns i permeten es matrimoni an es seus sacerdots. Sa seua capital es «San Francisco», aont fan una gran propaganda mediant escolles i fuites periòdiques i volants.

Ses doctrines d'En Confucí son ensenyades a New-York per una societat d'estudiants mongolesos de s'Universitat Colombiana.

Sa religió india conta amb sa societat «Vendanta», la qual té branques a casi totes ses grans ciutats. Va esser introduïda allà l'any 1898 amb ocasió de s'exposició de Chicago.

També hi ha sectaris des «Bahaisme», que té per fundador un tal Ali Mohammed, natural de Persia, qui visqué a principis des sigle passat.

Qui lleva sa part catòlica d'aquella terra, allò es una Babel religiosa; ningú s'entén ni se vol entendre: tants de caps, tants de barrets.

J ara escoltau

EN VERA-VEU

«El Rayo» de s'altre dissapte publica un article des més despreciables i verinosos, d'aquells qui acusen «més toixarrudesa entre tots es que ha publicats fins aquí. Revela una ignorància tan crassa sobre historia, sobre dret comú, sobre dret privat i dret eminent, que espanta. Sembla impossible que pugja esser admés a ses columnes de cap periòdic, en no esser un paperot cegament revolucionari i anarquista com és «El Rayo». Amb quatre paraules dogmàtiques que es un gust; fa s'història des pobles amb relació a sa classe poderosa, qu'es una meravella d'erudició i exactitut (1): allà ni un nom, ni una fetxa, ni una cita, ni un detall, ni una notícia comprovant, ni una època especializada, ni una localitat. Es allò de fer afirmacions a l'aire. Segons «El Rayo», tot el mon ha viscut equivocats, s'humanitat ha caminat sempre a les fosques; fins avui es governs, constitucionals i republicans, es que han existit i es que existeixen,—i això que n'hi ha de ben revolucionaris i democràtics!— tots son estats i son despòtics, injustíssims,

absoluts; fins avui no hi ha hagut, des que el mon es mon, més que ignorància des dret, falta de raó; i fins avui no comensa s'era de sa ciència i de sa llum que ha d'esvair ses tenebres i s'ignorància i ses supersticions.» Avui, diu «El Rayo», es sa raó meteixa que fa tremolar es pedestal perillós de totes ses supersticions (supereherias). Per citar-vos no-més una afirmació dogmàtica de «El Rayo», triaré aquesta; diu: «trascorrent es sigles, es qui se proclamaven directors des pobles i de ses multituds, amb un acte d'astúcia estudiada consagraren es dret de propietat individual.» ¿Que vos sembla per sa mostra?

Que diguen ets escriviedors de «El Rayo»: ¿quant va succeir això que asseguren amb tanta frescura? ¿Qui varen esser es despotes qui se proclamaren tals directors? ¿Aont succeí tal cosa? ¿De quina manera i amb-e quines circumstancies se va proclamar i sansacionar tal dret? Veiam es testimonis que presenten per provar aquestes afirmacions tan gratuïtes!—Noltros sabem, exempli gracia, que, molts de sigles abans de Jesucrist venir an el mon, i no mil anys, sino més de dos mil anys ja abans de Jesucrist, existia es dret de propietat privada; ¿en tenim proves d'això i proves relatives a gent, a families que no feren directores de multituds ni de pobles.—Ara, si «El Rayo» qui sap tant, ha descubert altres notícies; si ha fets altres estudis més sèrios;—ell qui bravetja sempre de cultura i de ciència, ell que desprecia tot lo que existeix com a fruit de s'ignorància, ell qui promet que tota sa qüestió social se rá resolta es primer dia que sa classe obrera se veja capacitada, amb s'instrucció, am sa cultura, per renovar la faç de la terra pecadora... ¿creis impossible que ets anarquistes vagen drets, i que tots ets altres homes anem torts? ¿Vos seria cosa rara que tota s'humanitat, fora ets anarquistes, tots es pobles de tots es sigles haguessen viscut equivocats? Com avui sa ciència i sa cultura avansa que es una barbaritat, poria esser que ets escriviedors de «El Rayo» mos ne donassen amb una cuereta sobre això de s'història des pobles i s'història des dret i sobre es fet de patria i de fronteres. Avui en dia ja no mos hem de espantar de res, ¿eh Biagiotti d'«El Rayo». ¿Com cultura no n'hi ha aguda fins ara, i sa lligítima cultura es s'anarquista...

¿Que «El Rayo» no es anarquista?

Mos han dit que es sindicalistes de «El Rayo» están ben cremats i que mos amenassen perque a vegades los tractam d'anarquistes.—Es ver, los ho deim a vegades; i això per dues raons. Primera: perque mos sembla que no gosen dir-s'ho encara, encara tenen una mica de vergonya d'anomenar-se tals; i per això creim fer-los favor si los treim aquesta màgica paraula de sa boca o de sa ploma. Segona: perque se declara tant que hu son anarquistes d'idees es qui escriuen aquest paperot, que no mos sembla que hi pugja haver duptes. Escriuen es seus redactors tan a lo anarquista, fan una propaganda per criar anarquistes tan descarats, que, es dia que mos faça més rabia, hem de provar de demostrar-ho, devant el món i la bolla, que ets escriviedors d'«El Rayo», si no son anarquistes de fet i d'acció, e-hu son d'idees. I tant com e-hu son!

Per lo tant, si hu son, si no hu poren

negar, en dia que los ho diguin, s'han de beure. ¿Cosa dolenta deu esser s'anarquisme, quant an es sindicalistes de Ciutat los sap greu que los diguen anarquistes i mos amenassen, segons mos digueren—perque los ho hem fregat per sa cara an aquest nom funestíssim.

Secció local

Es nostro bon amic, D. Gaspar Reynés, metge-eirugià, que estava a Alaró, es passat a Ciutat, i té es seu consultori an es carrer de la Real n. 31.—primer.—aont el trobaran tot els malalts que'l vulguen.

Desitjam an el Sr. Reynés bona sort i molta parroquia en s'exercici de sa seua professió.

Demà a les vuit se reunirà s'Ajuntament per midar es qui enguany han correguda sa quinta.

Bona es estada, an es pareixer, sa saó que mos ha feta aqueixa setmana, sobre tot sa nit des dimegres an es dijous, gracies a Deu. Ses cisternes son plenes i es sembrats han adreçada s'oreia. Bons siguem noltros, que Deu mai falta.

† Dia 21 de febrer se morí a Acedo (Navarra) D.ª Bartomeua Vergara i Soto, de 65 anys d'edat, mare des nostro benivolgut amic lo Rt. Fr. Robert Redal.—No li dirán l'ofici fins devers dia 12 perque ara aquest Pare es a Ervissa, que hi predica una missió. Enviem an el P. Robert es nostro més eoral condol d'aquesta mort. Deu li do consol i molts d'anys de vida per porer pregar per sa mare l'ànima de la qual Deu haja acollida a la santa Gloria, i allà la vegem tots. Amen.

D. Francese Alvarez Ossorio, administrador de Correus de Manacor, mos demana que facem a sobre que an aqueixa Administració de Manacor s'ha de celebrar un concurs amb s'objecte de trobar una casa llogadica, bona per estar dita Administració. Per lo meteix es qui en tenguen de cases llogadices, que hi compareguen an aqueixa Administració, aont veuran exposades an es públic ses condicions que han de reunir tals cases per porer-les llogar i demés carro-portal referent an això.

Uep! Sa corema fa sa seua via, i se'n va com un cavall an es cos; de manera que al punt no n'hi haurá per qui en voldrà. Per lo meteix es cosa d'anar a «sortir de la Parroquia». I no hi aneu de qualsevol manera, sino ben preparats d'oracions, d'examen i contrició, a fi de fer una bona bugada i posar-vos bé amb Deu. ¡Hala, ido! ¡fora son!

I an es sermons de Corema no es cosa tampoc de ferhi falta. A posta les fan perque hi vagin a escoltarlos.

No hu eregueu que's-e facen per ses parets, sino per sa gent. ¡Hala, ido! ¡an es sermó teniu ses feines, manacorins! No hu oblideu que es qui son de Deu, se coneix que hu son perque van a sentir sa «paraula de Deu!» ¿Estam?